

საბ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

№ 224 (4218)

1970 წ.

ნოემბერი. 30 კვირა. შაბდი 8 აბა.

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 18 აპრილიდან

გეგმა

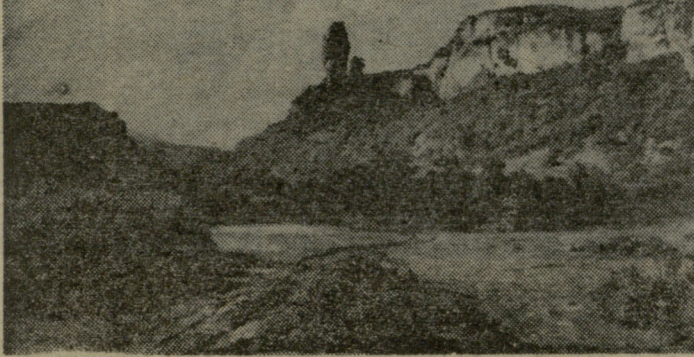
ბანალური სპორტის განვითარების გეგმა

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტმა 7 ნოემბრისთვის გადაჭარბებით შეასრულა მაღალი თანარების სპორტსმენთა მომზადების წლიური გეგმავალდებულება.

11 სპორტის ოსტატის ნაცვლად მომზადებულია 18, 70 პირველთაარადგონის ნაცვლად — 74.

დოც. მ. სამსონაძე, ინსტიტუტის რექტორი.

გეგმა კუხის სვეტი

„სრამსა შინა არს კლდე აყვანილი ვითარცა სვეტი, ფრად მალაღი, მის კლდის თხემზე არის ეკლესია მცირე, არამედ ვერღარა აღვალის კაცი, არცა უწყინ ხელოვნება აღესლისა“.

ვახუშტი ბაბრადონი.

უმოდგომის თავისი მდიდარი ფერები შეუშაბებია იმერეთის ამ ულამაზესი კუხისთვის. ყვირილის სეობის ფერდობები... შინდისა და ღვიის წითლად აფერადებულ ბუჩქებს მზეზე თითქოს ცეცხლი უკიდიათ. ქალაქი ჭიათურა — მარჯვნივ ობობას ქსელივით გაბმული საბაგირო გზები, რუხი კლდეები, ახალი, მრავალსართულიანი ნაგებობანი, მღვიმეების მონასტერი — კლდეში გამოკვეთილ ქვაბულში შედგმული, მარმარილო ნაქსოვი ჩუქურთმებით, ხის აივანი და კლდეში ნაკვეთი კიბეები, ქვევით კი, გზატკეცილზე, საჩხერისკენ მიმავალი ტროლიბუსის ძველი და ახლის უჩვეულო კონტრასტებს ქმნის და საოცარ იერს აძლევს აქაურობას.

მანქანები ზღაპრით მიჰყვებიან აღმართს სოფელ კაცხისკენ — ზღაპრად ქცეული კაცხის სვეტისკენ. მანამდე კი მზერა XI საუკუნის ხუროთმოძღვრების ბრწყინვალე ძეგლისკენ — კაცხის ეკლესიისკენ მიიპარება.

უჩვეულო დღეა სოფელ კაცხში. ვიწრო ბილიკზე ხალხი უწყვეტ ნაკადად მიიწევს სვეტთან — ცალკე მდგომი 40-50 მეტრის სიმაღლის ქვის სვეტისკენ — ბუნებისგან წარმოქმნილი საოცრებისკენ.

სვეტის თავზე შემოდგომის სიო აფრადებს მზის სხივებში აელვარებულ 25 წითელ დროშას. სვეტის ძირში სახელდახელო ტრიბუნა მოუწყვიათ. წითელუღოსანვეტიანი, სახეგაბრწყინებელი მოსწავლეები ამ შეკრებას უფრო საზეიმო იერს აძლევენ. აქვე არიან გამოჩენილი მთამსვლეელი ქალი აღექსანდრე ჭაფარიძე, მისი მახლობლები, მთამსვლელები თბილისიდან, ქუთაისიდან...

კაცხის სვეტის ძირში დღეს ჭიათურის საზოგადოება ორ ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებულ თარღს აღნიშნავს: კაცხის სვეტზე პირველი ასვლის 25 და ჭიათურის რაიონის სოფელ ხრეთის მკვიდრის, გამოჩენილი საბჭოთა მთამსვლელის ალიოშა ჭაფარიძის დაბრუნების 70 წლისთავს.

25 წლის წინათ ამ არემარეს ოთხი თბილისელი მთამსვლეელი ეწვია. ენენ იყვნენ დღეს ყველაზეთვის კარგად ცნობილი მწვერლები ლევან გოთუა და აკაკი ბელიაშვილი, გამოჩენილი საბჭოთა მთამსვლეელი ალიოშა ჭაფარიძე და ხუროთმოძღვარი ვახტანგ ცინცაძე.

გარდა სპორტული მისწრაფებისა, ოთხივეს კაცხის სვეტის საიდუმლოების ახსნაც იზიდავდა. კაცხის სვეტი, რომელსაც წვიმონ მესვეტის სახელს უყავს მცირე, იმერეთში კარგადაა ცნობილი. წვიმონში ამ სვეტის ძირში ბევრი მლოცველი იყრიდა თავს, დღემდეც იცოდნენ.

ელვასავით მოედო გარშემო სოფლებს ოთხი გაბეღული მთამსვლელის ამბავი. მოხუცები ცდილობდნენ დაერწმუნებინათ ისინი, რომ სვეტზე ამსვლელთ ღმერთი დაუსჯელთ არ დატოვებდა. ახალგაზრდები კი, პირიქით, მხარს უზამდნენ ენთუზიასტებს. საოცარი სანახავი იყო იმ დღეს კაცხის სვეტი. მთამსვლელები ტექნიკის გამოყენებით, თოკის კიბეებით, რკინის ბალოებით ხალ კლდეზე ფრთხილად მიცოცავდა კავკასიონის მწვერვალების დამპყრობი, გამოჩენილი მთამსვლეელი ალიოშა ჭაფარიძე. პირველმა მან შედგა ფეხი სვეტის თავზე.

ჭაფარიძის სხეებიც მიჰყვენ. ბოლოს სვეტზე აღმოჩნდა ორი ახალგაზრდა პოინტონა ბანაქიანი — შუტო ფოფხაძე და აღექსანდრე კუბატაძე. სვეტის თავისკენ გზა იპოვეს და გაკვალეს. სვეტის ძირში, კლდეზე ამოკვეთილმა ეგრეთ წოდებულმა ბოლინის ჭარბმა, სვეტის თავზე ეკლესიების ნაგებობათა ნაშთებმა, აკლდამამ, ბრინჯაოსა და კერამიკის ნივთებმა მკვლევარებს საშუალება მისცა კაცხის სვეტი V-VI საუკუნეებით დაეთარილებინათ.

ამის შემდეგ იყო, რომ ჭიათურელმა ახალგაზრდობამ მოაწყო ასვლები როგორც კაცხის სვეტზე, ისე მიუვალ გამოქვაბულებში, მოახდინა ასვლები კავკასიონის მწვერვალებზე. ყოველივე ამის სულსჩამდგმელი ჭაფარიძეების ოჯახი გახლდათ.

კაცხის სვეტზე ასვლა თითქოს ერთგვარი პროლოგი იყო დღეს ყველასთვის კარგად ცნობილი, მთამსვლელობის ერთ-ერთი საინტერესო სახეობის — კლდეზე ცოცვისა. ალიოშა, აღექსანდრე და ნოე ჭაფარიძეების ხელმძღვანელობა და უშუალო მონაწილეობა მკვლელობის, ტვიხის, ბეთლემისა და ჭიათურის გამოქვაბულების შესწავლაში დიდი წვლილი შეიტანა ჩვენი ქვეყნის წარსულის ამოუცნობი ფურცლების ახსნაში, მთამსვლელობა კიდევ ერთხელ ჩააყენა მეცნიერების სამსახურში.

და როგორც ლევან გოთუა „კაცხის სვეტის საიდუმლოებაში“ წერს: „როცა უამთა სიღრმეებს ასე უშუალოდ და თვალ და ხელ შეეხებოდა, არის ამში რაღაც გამოუთქმელად უცნაური, ადამიანის გამოუცნობი სტიქიდან იღვწავი გრძნობა აშოლის, აზრებსა და ფიქრებს ეუფლება და შენ გრძნობ, რომ შენზე უფრო უმჭობეს ხარ, შენზე უფრო მაღალი, შენზე ზეადი, შენზე უფრო უყვადვი ოთქოს“.

დ. გოზალიშვილი. (ჩვენი სპეც. კორ.)

სოფ. კაცხი

„დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს კალათბურთელთა სკოლის ღია პირველობაში, რომელიც ამას წინათ თბილისში ჩატარდა, სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის (1953-1959 წლებში დაბადებულნი) 38 გუნდი ასპარეზობდა. თავისი არსებობის 11 წლის მანძილზე ამ სკოლამ აღზარდა სპორტის ოსტატები მ. ქორქია, ბ. ბოლქვაძე, ზ. ქარაბაგი, თ. ნარიშვილი, ნ. კასრაძე და ვ. ქუთათელაძე, ისინი უმცროს მეგობრებთან, ამავე სკოლაში აღზრდილ პირველთაარადგონებთან ნ. ჭეიშვილთან, შ. იაკაშვილთან, თ. ბარამიძესთან, დ. ლევაშასთან ერთად გმზადებთან მორიგ საკავშირო ჩემპიონატში მონაწილეობისთვის.

საინტერესოა აღინიშნოს ისიც, რომ სკოლის აღზრდილთა შორის არიან ჩვენი ცნობილი კალათბურთელების შვილები: თ. ქორქიას ვაჟი ნოდარი, ა. კილაძის ვაჟი ალექსანდრე. აქ კალათბურთის ოსტატობას ეუფლებიან აგრეთვე ნ. ჯორჯიას ვაჟი კოტე, ჯ. ნიჭიერაძის ვაჟი გიგა და ლ. ინჭორაძის ვაჟი ვლადიმერი.

... ტურნირში, რომელიც ოქტომბრის რევოლუციის 53-ე წლისთავს მიეძღვნა და რომელშიც 270-ზე მეტი ნორჩი კალათბურთელი ასპარეზობდა,

გამიმარჯვა „დინამოს“ სკოლის გუნდმა. მეგრმა მომავალმა ოსტატმა კარგი მომზადება გამოავლინა. ქების ღირსნი არიან 12 წლის ა. ჩველიშვილი, ს. კანდელაკი, 13 წლის ა. ნომერიკი, რომლის სიმამლევც 188 სმ-ია. კარგი შთაბეჭდილება დატოვეს, აგრეთვე, 15 წლის კ. კახიანი (194 სმ), ვ. ქარსელაძე (191 სმ), ბ. სავოსტიანოვა

ზოგადობის ახალგაზრდული გუნდების ტურნირი მოიგეს. სხვათა შორის, ისინი მუდამ წარმატებით გამოდიან საქალაქო, რესპუბლიკურ და საკავშირო შეჯიბრებებში. ეს წარმატება, პირველ ყოვლისა, სკოლის მწვერთელთა კოლექტივის დამსახურება და ნორჩ კალათბურთელთა დიდი მონდობების შედეგია. სწორედ ეს მაძლევს უფლებას ვთქვათ, რომ ჩვენი კალათბურთელები მომავალშიც გამოიჩინებენ თავს და არ შეარყებენ თავიანთი უფროსი კოლეგების სახელს.

გეგმა კვალზე

(196 სმ), ა. მეტრეველი (188 სმ), რომლებსაც ასლო მომავალში „დინამოს“ ოსტატთა გუნდის წევრებთან ი. ნარიშვილსთან და ა. სალაყაისთან ერთად ჭაბუკთა საკავშირო ჩემპიონატში მოუწევთ თამაში.

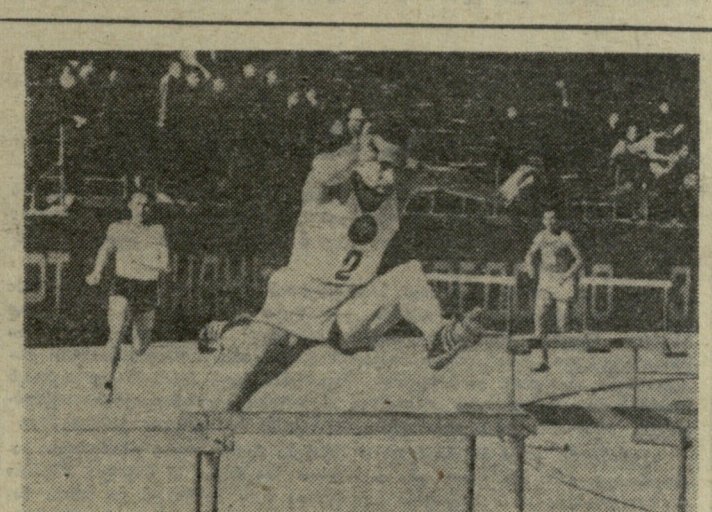
ბას ვთქვა, რომ ჩვენი კალათბურთელები მომავალშიც გამოიჩინებენ თავს და არ შეარყებენ თავიანთი უფროსი კოლეგების სახელს.

ბაზი მინდა გავუსვა „დინამოს“ იუნორთა წარმატებასაც, რომლებმაც წლეულს სექტემბრის მიწურულს სა-

ლ. ინჭორაძე, თბილისის „დინამოს“ კალათბურთელთა სკოლის უფროსი მწვერთელი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

კალათბურთის მსაჯულთა კონკრეტული 1970 წლის სპორტული გეგმა

ნოემბრის 14 ნოემბერი. სოფლის სპორტსმენთა საკავშირო თამაშების პროგრამით გათვალისწინებულ ტურნირში საქართველოს ხელბურთელ ვაჟთა გუნდმა მორიგ შეხვედრაში ბელორუსიის კოლექტივი დაამარცხა — 25:18. სომხეთის სპორტსმენებმა მოუგეს თურქმენეთის გუნდს — 20:19. გამარჯვებულები ფინალში გავიდნენ. ლუცკში გამართული შეხვედრები ასე დამთავრდა: I ჯგუფში. მოლდავეთი — რსფსრ 22:14, ლიტვა — ყირგიზეთი 29:14; II ჯგუფში. ლტვია — ყაზახეთი 84:19, უკრაინა — ესტონეთი 22:17. (დებუთო, ჩვენი სპეც. კორ.)

სპორტის ოსტატი ი. კოხელსკი რესპუბლიკის ერთ-ერთი უძლიერესი თარგმობენია. მეხიკოს ოლიმპიადისთვის მზადებისას მან საუკეთესო პირად შედეგებს მიაღწია — 200 და 400 მეტრზე თარგმნენში საქართველოს ახალი რეკორდები დაამყარა, სსრ კავშირის ნაკრებში ჩაირიცხა, მაგრამ მეხიკოში ფეხის ტკივილის გამო ვერ წავიდა.

კოხელსკი ენერგიულად ემზადება საკავშირო სპარტაკიადისთვის. წლეულს მან უკვე რამდენიმე შეჯიბრება მოიგო, მათ შორის „იზვესტიის“ პრიზის გათამაშებაც.

სურათზე: ი. კოხელსკი (წინა პლანზე) ასპარეზობისას. ო. გელაშვილის ფოტო.

ერთ-ერთი მიზეზი...

— როგორ წავა საქმე, არ ვიცი, ბიძო. ახალგაზრდები სოფელში აღარ ჩერდებიან და... — ჩვენს ბრიგადაში არც ერთი ახალგაზრდა აღარ დარჩა, ყველამ ორმოცდაათს გადავაბიჯეთ. — ბოდა, ჩვენ სამოციდაათს რომ გადავაბიჯებთ, მაშინ ვინ იმუშავებს კოლმეურნეობაში? ასეთი დიალოგი არა ერთ და ორ სოფელში მომხსენია. მართლაც საჭირობოროტო საკითხია. წინათ სოფლის ახალგაზრდები მუყაითად შრომობდნენ, სოფლის საკეთილდღეოდ იღვწოდნენ, ყველა ქალაქში კი არ ვარბოდა. სად იყო მაშინ სოფლად ამდენი სკოლა, კულტურის კერა, მაგარმ მაინც... მაშ, რა იყო? ხალხს უყვარდა სპორტი, ჭიდაობა, ბურთობა, ისრის ტყორცა, ცხენით ჯირითი... ყოველ შაბათ-კვირას იმართებოდა შეჯიბრებები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში. შრომით დაღლილნი იკავებდნენ სხეულს, ერთობოდნენ, ცხვავდნენ, თამაშობდნენ... ახლა? ახლა, ცხადია, უკეთესი პირო-

ბებია შექმნილი საამისოდ, მაგრამ, სამწუხაროდ, შოგიერთ სოფელში სრულიად არ აქცევენ სპორტს ყურადღებას, ამენებენ კი არა, ახადგურებენ უწინ გაკეთებულ მოედნებს. დავასახელოთ მაგალითები. თბილისის რაიონის სოფელ ცაგერაში გაჩაღებულ ფიზკულტურულ მუშაობაზე რაიონის ფარგლებს გარეთაც იცოდნენ. ლეჩხუმის შორეული სოფლებიდან ჩამოსახლებული ახალგაზრდები აქ ხარბად ყვავდნენ სპორტს. მათს გატაცებას ყოველმხრივ ხელს უწყობდნენ კოლმეურნეობის მაშინდელი თავმჯდომარე გ. მესველიანი და პარტიული მხარდა მსჯელობდნენ ფიზკულტურული კოლექტივის საქმიანობაზე. ეს იყო წინათ. ახლა აღნიშნული კოლმეურნეობა სოფელ არადუს მეცხოველეობა-მეგობრების მეურნეობას შეუერთეს და ფიზკულტურული საქმიანობაც ჩაკვდა: მოედნები გაუქმდა, სპორტული სექციებისთვის აღარავის სცაღია, ცენტრმა არადუსში გადანიაცვ-

ლა, მაგრამ იქ არავინ იწყებს თავს ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარებისთვის. ცაგერაში მცხოვრები 200 კომლიდან 220-ზე მეტი ახალგაზრდა მისწყდა სპორტს. ხანდახან მეურნეობის სატიერთო მანქანა ჩამოვიდის, ახალგაზრდებს გადმოსატყებენ: ვინც კომპაგნირება, კრებაზე იბარებენ. ეს არის და ეს, რა გასაკვირია, რომ ახალგაზრდებს ქალაქისკენ მიუწვევდეთ გული. ... აქ ერთ დროს ყოფილა ფეხბურთის მინდორი — ნიშანი იმისა, რომ თურმე წინათ ფიზკულტურისკაც კავარებით სპორტი. ახლა ამ საბრძოლესთან მხოლოდ მოგონებაა დარჩა. მსგავსი ფაქტების მოყვანა კიდევ შეიძლებოდა, მაგრამ ეს ორი სურათი ნათლად მეტყველებს, რომ თბილისის რაიონის სოფლებში ფიზკულტურული მუშაობა მოდუნდა. ალბათ ესეც არის ერთ-ერთი მიზეზი, რომ ახალგაზრდებს სოფლად გული აღარ უღებიათ. ლ. ლეთოიანი. თბილისის რაიონი.

სიხარული და სინანი

ქვემოთა და ზევითა სიხარული და სინანი

ანდამ ახალი ტაბელი, რომელიც ტანმორჯობის დეპარტამენტის მსოფლიო ჩემპიონატის შესახებ მიუკერძოებელი ოქმებით იქნა დადგენილი, ძალიან შევიდა. ღთსობის უფლებამოსილება, რაც ამ ტაბელს მსოფლიოს ტურნირების რეგლამენტში მიანიჭა, აბსოლუტურად უნდა ჩაითვალოს ტანმორჯობის შემდეგი ფორმის დაწესებულ, მაგრამ სპორტსმენთა და ნაკრები გუნდების მკაცრი თანმიმდევრული ნუმერაცია, რომელიც ლიუბლიანის ფიციარნაგზე წარმოებდა, თუმცა ასახავს დღევანდელი ტანმორჯობის ნამდვილ მდგომარეობას, მაგრამ მინიჭებული მსოფლიო ფორმალურ შედეგს წარმოადგენს. საქმე ისაა, რომ ნებისმიერი დიდი სპორტული შეჯიბრების მთავარი ღირსება მდგომარეობს მის შემოქმედებით მხარეში, მსოფლიოსკენ მიზანსწრაფვაში, შედეგში პროგრესის უზენაეს წინასწარ ამოცნობის შესაძლებლობაში.

ლიუბლიანის ხუთმა დღემ მკვერ შეკითხვაზე გვიპასუხა. მაგრამ ამ დღეებმა დასვეს ახალი შეკითხვებიც, რომელთა გადასაწყვეტად სპორტის იქნება დაძაბული შრომა უახლოესი ოთხი წლის განმავლობაში.

ამრიგად, ფორმალურად თითქმის არაფერი შეცვლილა. ყოველ შემთხვევაში, ისევე როგორც ორი წლის წინ, ტანმორჯობის უკანასკნელ დიდ შეჯიბრებაში — მუნიციპალიტეტის ოლიმპიადის ტურნირში უძლიერესი გუნდები ისევე ადგილზე გავიდნენ. საბჭოთა ქალუბრის გუნდმა და იაპონიის ვაჟთა ნაკრებმა კვლავ ჩემპიონთა ოქროს მედლები მიიღეს. სხვ კავშირის ვაჟებმა ისევ კვარცხლბეკის მეორე საფეხური დაიკავეს.

როგორც ხედავთ, ყველაფერი თავის

ადგილზეა, სენსაციები არ მოხდა, მაგრამ რაოდენ მაცდურია ეს გარეგნული სიმშვიდე! რათა ყოველივე ამაში გვეჩვენოს, სწორი მიმართულება იპოვნოს, საჭიროა დიდი დროც, ბევრი ფიქრაც და ფასეულობათა ხელახალი შეფასებაც. ტრადიციულმა შედეგებმა: გუნდის, დღეს, ხვალ, ლიუბლიანში აშკარად მომავლის უპირატესობა დაგვიანსა, უფრო სწორად, მიმავლის სასარგებლოდ გადაწყვიტა საკითხი. მსოფლიოს მოწინავე ტანმორჯობის სკოლებმა წარმოადგინეს კლასმა ისეთი შესაძლებელი ცვლილებები განიცადა უკეთესისკენ, რომ ამერიკიდან უძლიერესობა და ადრე იქცევა მსოფლიო იაპონიისა და სხვ კავშირის ვაჟთა ნაკრები კოლექტივების ან სხვ კავშირისა. და ჩემსოლოვეის ქალთა გუნდების ბრძოლად, მისი სასწადეები გაფართოვდა, სხვის უფლებები მიიღეს გდრ-ის, იტალიის, ამერიკის შეერთებული შტატების ტანმორჯობის განყოფილება, იაპონიის ქალთა ნაკრები, პოლონეთის, ფინეთისა და შვეიცარიის ვაჟთა ნაკრებმა გუნდებმა. ლიუბლიანში ჩვენ მსოფლიო მათ რეპლიკებს მოვუწმინეთ, მაგრამ უკვე იგრძობოდა, რაოდენ მოფრთხილად და მარჯვდ ავარჯიშებენ ისინი ხმა.

რეაქციონი შეხვედრის შემდეგ სხვ კავშირის ქალთა ნაკრებმა დაიბრუნა უძლიერესის სასწადე გუნდურად, პირად ჩათვალა. ეს უდავო წარმატებაა, მით უმეტეს, რომ დორტმუნდის ჩემპიონატისგან განსხვავებით, საბჭოთა ტანმორჯობის სარბიულზე წარსდგა სრულიად ახალგაზრდა სპორტსმენებით, რომელნიც ჯერ მხოლოდ სპორტულ გუნდს სათავესთან დგანან. გამარჯვება ოლიმპიურ თამაშებში და ლიუბლიანის ჩემპიონატის დაპყრობა მოგვბა

საბჭოთა ქალთა ტანმორჯობის სოლიდურ პოტენციალზე, მომზადების მეთოდების სისწორეზე, შემოქმედებითი ძიებების სიფართოება და მიზანდასახულობაზე მეტყველებს.

გამოცდილება, ტანმორჯობის გატაცებით მოყვარულმა ლ. ლატინინმა, ნაკრების უფროსმა მწვრთნელმა, შეძლო მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის შეერჩია საოცრად თანაბარი და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, მეგობრული შემაღლებლობა, შეძლო ისეთი ნორმი სპორტსმენების აღზრდა, რომელთაც სჯეროდათ საკუთარი თავისა და მებრძოლი ხასიათი ჰქონდათ. პრეს-კონფერენციაზე ყურანლისტებმა ახალ ჩემპიონს ლ. ტურნიშვილს ჰკითხეს, ვინ ითვლებოდა საბჭოთა გუნდში ლიდერად, ვისზე ამყარებდნენ ყველაზე მეტად იმედს მწვრთნელები? მან უპასუხა: „ყოველ ჩემგანს შეეძლო მოვება, ჩვენ ერთმანეთს გულშემატკივრები ვიყავით. თითოეული გრძობდა ამხანაგის მხარდაჭერას. და მსოფლიო ერთზე — ჩემპიონობის დაპყრობაზე ფიქრობდა“.

და აი, ისინიც, ჩემპიონები — საბჭოთა ქალთა ტანმორჯობის ახალი ტაბელი. ეს გოგონები დიდ ფიციარნაგზე ტოპის ოლიმპიადის შემდეგ გამორჩნდნენ. ხანგრძლივი ექვსი წლის განმავლობაში ისინი მხოლოდ გვისახადდნენ იმედს და ეჭვის საბაზსაც გვიძლევდნენ. ახლა კი სრული პასუხისმგებლობით შეიძლება ითქვას, რომ მათ უდავოდ მოიპოვეს საერთაშორისო აღიარების უფლება.

შეანიშნავი საბჭოთა ტანმორჯობის გუნდის მ. გორბოვსკაას, ჯ. შანინის, ლ. ლატინინის, პ. აბტაზოვის, თ. შანინის, ს. მურატოვის ტრადიციები ნორმათა სტატუსში აღიარებულა. გამარჯვება ლიუბლიანში მარტო დღევანდელი წარმატების თვალსაზრისით როდი უნდა შეფასდეს. იგი მთავარი გამარჯვებების საფუძვლად უნდა იქცეს. ლ. ტურნიშვილს, ლ. პეტრიკის, ო. კარასიოვის, ლ. ბურდის, ზ. ვორონინის, თ. ლაზაროვის, აგრეთვე მათს შურს უკან მდგომი ო. კობურტისა და რ. სინარულიძის ახალგაზრდობა და შესაძლებელი კლასი საუკეთესო სპორტული, რომელსაც ახალი წარმატებების საბრუნველი უნდა აღინაშნოს.

ერთხელ, რამდენიმე წლის წინ, როცა ლატინინა ის-ის იყო დანიშნეს სხვ კავშირის ნაკრების მწვრთნელად, მე მას ვკითხე: — რით ხართ ამჟამად დაკავებული? — სისარულიძის მიხედვით, — შიშაქალა მწვრთნელი. — მინდა, რომ ქალთა ტანმორჯობა გული არ ატყოს მის თვყვანისმცემლებს. მსურს დაემატებოდეს, რომ დორტმუნდის მარცხი შემთხვევითი იყო.

მართლაც, ოთხი წლის შემდეგ ჩვენ სინარულიძის შეგვადით საბჭოთა ქალთა ტანმორჯობის გამარჯვებას. ვფიქრობ, მართალი არ იყო ლატინინა, წინა ჩემპიონატში ჩვენ მარცხი შემთხვევითობას რომ მიაწერა. აქ იყო რაღაც კანონზომიერება, რადგან მაშინდელი ახალგაზრდობის ვადები საბჭოთა ტანმორჯობის თაბათა ცვლის პროცესს, დადგინილი დოგმების ხელახალ შეფასებას დაემთხვა. ლიუბლიანში ყველას აჩვენა სამამულო ტანმორჯობის რეკონსტრუქციის შედეგები. მისი ახალი სახე, რომელიც მიმზიდველიც აღმოჩნდა და საკმაოდ ნებისყოფიანიც.

რასაკვირველია, თუ გონების თვალთ გადავხედავთ ლიუბლიანის ჩემპიონატის ფურცლებს, შეიძლება ვილაპარაკოთ სოციალური ფაქტორის საწყისი მარცხის შესახებ იარაღებზე, ბევრ განუზრახველ იმედზე. ყველაფერი ეს იყო ბრძოლის დრამატულ სიუჟეტში, ყველაფერი ეს საერთოდ დამასახიანებელია სპორტისთვის. ამ ტრადიციების მსხვერპლი გახდნენ ევროპის ჩემპიონი, გდრ-ის ტანმორჯობის კ. იანცი, სხვ კავშირის აბსოლუტური ჩემპიონი ლ. ბურდა, თ. ლაზაროვი. მაგრამ შემთხვევითი წარმატებობა არასოდეს იქცევა შემთხვევითი წარმა-

ტების არგუმენტად. სხვ კავშირის ნაკრები გუნდის გამარჯვება და ლ. ტურნიშვილს დიდი ოქროს მედალი სპორტული ბრძოლის კანონების, კლასის უპირატესობის, სტაბილურობის შედეგია.

ჩემპიონატის გიმრმა, 18 წლის გრუნდელმა სტუდენტმა ტურნიშვილმა იუგოსლავიიდან ჩამოიტანა ჯილდოების ყველაზე სოლიდური კოლექცია: ოქროს მედალი აბსოლუტური პირველობისთვის, მცირე ოქროს მედალი თავისუფალ ვარჯიშში, ვერცხლის ჯილდო ორბელზე კომბინაციისთვის და ბრინჯაოს მედალი, ბავრიული სტუმბისთვის, ბრინჯაოს სამი, მედალი მიიღო ვორონინამ — მრავალხარის, თავისუფალ ვარჯიშში და ორბელზე, ბრინჯაოს თითო ჯილდო მიიღეს პეტრიკამა და ბურდამ — ბავრიული სტუმბში და დვირზე კომბინაციისთვის.

როგორც ხედავთ, საკმაოდ უხვი მოსავალია.

ქალთა ტანმორჯობის მომხდარი ცვლილებები საბჭოთა კვარცხლბეკის მსოფლიო პირველ საფეხურს როდი შეკრიბა. ფაქტობრივად, ჩემსოლოვეის ნაკრები გუნდის წევრები მესამე საფეხურზე გადასწიეს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სწრაფად მზარდმა ტანმორჯობის ნაკრებმა, რომელთაც სათავეში ედგნენ ე. კუბოლდი და კ. იანცი. ჩემსოლოვეის სპორტსმენები, რომელთაც აუღდათ ვ. ჩასლაკა, 111 ადგილს დასჯერდნენ. კარგი შთაბეჭდილება დატოვეს პოლონეთისა და უნგრეთის ნაკრებმა კოლექტივებმა, იაპონიის გუნდმა, აგრეთვე ამერიკის შეერთებული შტატების ზოგიერთმა ტანმორჯობის ნაკრებმა. მათთან მოგება ანტი იყო და გამარჯვება მით უფრო დასაფასებელია.

რამდენადაც სასიხარულო იყო სხვ კავშირის ქალთა ნაკრების გამარჯვება, იმდენად საწყენი გამოდგა საბჭოთა ტანმორჯობის ვაჟების წარუმატებლობა. უკანასკნელი შეხვედრების შემდეგ თითქმის არაფერი არ შეცვლილა, იაპონელები კვლავ I ადგილზე გავიდნენ, საბჭოთა სპორტსმენები — მეორეზე.

6,75 ქულა — ასეთია სხვაობა ამ ორ გუნდს შორის. თუ სპორტული ტანმორჯობის კატეგორიით ვიმჯერებთ, ეს მთელი უფაკრულია, დრმა უფსკრული, რომელიც ხიდების აღმართვას და წინადახედულ წართხას მოითხოვს. ოლიმპიადის შემდეგ განვლილი ორი წლის განმავლობაში ეს დისტანცია მთელი 2 ქულით გაიზარდა. როცა ლაპარაკია მსოფლიოს ორი წამყვანი „სა-ტანმორჯობის“ ქვეყნის კიდობზე, ეს მეტისმეტად ბევრია. თანაც, ამჟამად საბჭოთა ტანმორჯობა დათმო არა მარტო გუნდური პირველობა, არამედ პირადიც, დაკარგა ოქროს მედლები მრავალხარის ექვსივე იარაღზე.

ტოპის უნავერსიტეტის სტუდენტ-

მა, 22 წლის ვ. კენიოტემ იაპონიის მოტუსა ტანმორჯობის მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონის ოქროს პირველი მედალი. მ. ცუკაბარა და ა. ნაკაბარა ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლებით დაჯილდოვდნენ. მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი მ. ვორონინი მსოფლიო მეთივე იყო. რასაკვირველია, როცა ვლაპარაკობთ ვორონინის აშკარა წარუმატებლობაზე, ახლა ბევრი რამ შეიძლება ითქვას. მაგალითად, შეგვიძინია ვთქვათ, რომ, თუ საბჭოთა ჩემპიონი სავალდებულო პროგრამაში „სტენს იოლად შევასწავლა“. სოლი ნებისმიერი პროგრამის თავისუფალ ვარჯიშში წონასწორობას არ დაკარგავდა, იგი შეიძლება ჩემპიონი ყოფილიყო; საქმე ისაა, რომ სპორტში ამ „ხერხით“ ვერას გახდები. თანაც, მე მიზანია, რომ ვორონინს ყველაზე ნაკლებად ეკუთვნის საყვედური. იგი ასეთ არასელსაყრელ სიტუაციაშიც საუკეთესო იყო საბჭოთა ტანმორჯობის შორის, მუდამ ბოლომდე და შეუპოვრად იბრძოდა. პარტიზონებმა კი ვორონინს მხარი ვერ აუბეს. გამოხატვისა მსოფლიო ვ. კენიოტემ, რომელმაც ნიჭიერი ტანმორჯობის და ნამდვილ მებრძოლად გაგაცნო თავი. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონის ეს შეჩანდნე უნდა იყოს მარტო მარტო უდიდესი ფიზიკური და ნერვული დაძაბულობის ტიპით (აქ უნებურად გვიხსენებთ საბჭოთა ქალიშვილების მეგობრული შეხვედრის) რაღაც გასაჭირს ვორონინის მარცხი? წარუმატებლობისგან არავინა დასვეული, ჩემპიონიც კი.

ვაფთა ტურნირმა დადასტურა არა იმდენად იაპონური სკოლის უპირატესობა, რამდენადაც საბჭოთა სკოლის აშკარა ჩამორჩენა. ამ სამწერის შედეგს საფუძვლად ობიექტური მიხედვით უდგეს. ლიუბლიანამ ნათლად გვიჩვენა იმ რეიდების საზომობა, რაც ბოლო წლებში საბჭოთა ტანმორჯობის პრაქტიკის იზოლირებამ და კარნაველობამ გამოიწვია: ასის რაჯ საკუთარ კედლებში თითქმის აღმოჩინა პავად, შემოწმების მოძიებულუბი აღმოჩნდა. ასეა, თუ ტანმორჯობის კომბინაციებს შევასახებთ სრულყოფილ. მაგალით საზომით, რომელიც მსოფლიო ჩემპიონატში იაპონელებმა შემოგვტოვეს.

ლიუბლიანის ტურნირი მკაცრი გავებით იყო. მან სერიოზული შეკითხვა დასვა და ჩვენ უფლებად არა გვაქვს ამ შეკითხვაზე მხოლოდ შერეულ პასუხით შემოვიფარგლოთ. მხოლოდ შევადგინების დაწვრილებით ანალიზი და კარდინალური შიშები მოგვიტანს სარგებლობას. ხელს შეუწყობს საბჭოთა ტანმორჯობის ვაჟების სალიდერო პოზიციების დაბრუნებაში.

ა. მარამოვი.

ს უ რ ა თ ზ ე : კ. იანცი, ორბელზე ახალგაზრდობისა.

ახალ ავსტრალიაში

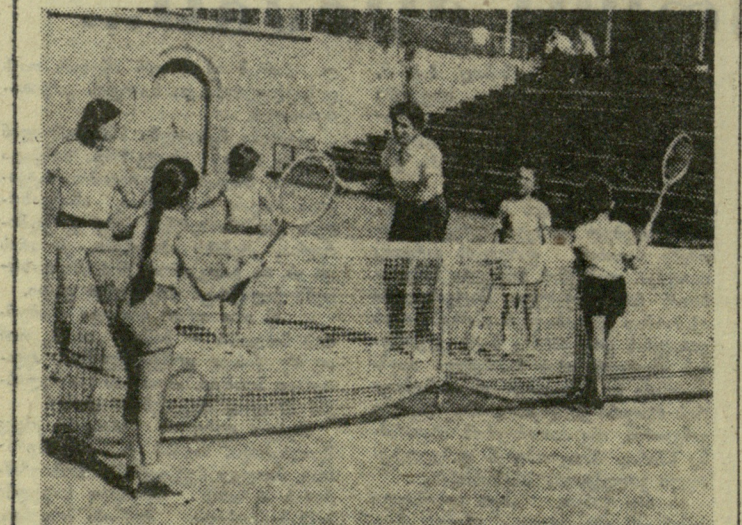
ქრამ თუ გვიან ყველა სპორტსმენი ტოვებს ასპარეზს, ძნელია, ძალიან ძნელია ჩამოშორდეს საყვარელ სახეობას, რომელსაც წლების განმავლობაში უანგაროდ, ერთგულად ემსახურებოდით. მაგრამ ადრე თუ გვიან ყველა სპორტსმენი მინიჭებული ტოვებს საბჭოთა...
არანაკლებ მძაფრია ცნობილ სპორტსმენთან განშორების სინანული მისი გულშემატკივრებისთვის. იყო ხალხის საყვარელი სპორტსმენი — ეს მსოფლიო ჩემპიონი სხვარა. ერთ-ერთი მთავანია ქართული ჩოგბურთის სახეობის წარმომადგენელი, რესპუბლიკის მრავალჯერ ჩემპიონი, სპორტის საბჭოთა ოსტატი რენა აბუხანდაძე. ამ მოხდენილ, შავგვრემან ქალს შესანიშნავად იცნობენ სპორტის მოყვარულები. მას არაერთხელ გაუხარებია გულშემატკივრები რენაზე, დივიდო, საკავშირო და საერთაშორისო სარბიულზე მოპოვებული გამარჯვებით.

ავსტრალიაში კორტები, ჩოგბურთის პაწაწინა ბურთი რენას უპირველესი გაცემა იყო. მისი სპორტული გზა ია-ვარდით მოფენილი არ ყოფილა. იშვიათი გულმოდგინებითა და ნებისყოფით მიიღებოდა რენა მისწინებ და შრომა სათანადოდ დაუფასდა კიდევ: იგი ბევრჯერ აღიარეს სხვ კავშირის ერთ-ერთ საუკეთესო ჩოგბურთელად.

... ადრე თუ გვიან ყველა სპორტსმენი ტოვებს ასპარეზს. ასეთი გადაწყვეტილების მიღება მუდამ ძნელია. ძნელი იყო აბუხანდაძისთვისაც. მისთვის ალბათ წარმოუდგენელია, როგორ უნდა უყუროს საჩოგბურთო მატალებს ტრინიტიან, როგორ უნდა დათმოს მძაფრი, შეუპოვარი ბრძოლებით მინიჭებული სიამოვნება...
მაგრამ რენას არც უფიქრია ჩოგბურთის მიტოვება. უბრალოდ, ამერიკიდან მას ველარ ვიხილავთ დიდ შეჯიბრებებში მოასპარეზეს. სამაგიეროდ, იგი მისთვის დამახასიათებელი მუყაითობითა და მონდობით გადასცემს მდიდარ გამოცდილებას ახალბედა დინამიკურ ჩოგბურთელს.

რენა აბუხანდაძემ უკვე ჩაატარა პირველი გაკვეთილები. მისი სპორტული გზა თითქმის ხელახლა დაიწყო, თავისი ნორმი აღსაზრდელების გამარჯვებებში რენა იპოვის იმ სისარულს, რომელიც დიდი სპორტის მიტოვებით გამოწვეულ სინანულს გაუქარვებს.

ბ. გოგალია.

ს უ რ ა თ ზ ე : რ. აბუხანდაძე ნორჩებთან მეცადინეობის დროს.

„ლელოს“ წერილების კვალდაკვალ
გეგნაგლოა
გაბრძალა

„ლელოს“ 1 ავეისტოს ნომერში რუბრიკით „ლახტის წარწერა“ დაიბეჭდა წერილი, რომელშიც ლაპარაკი იყო ქუთაისის განათლების განყოფილების 25-მეტრიანი ხაცურაო აუზის გაქანარებულ მშენებლობაზე.
ქუთაისის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარე ახლდელიანი გვატყობინებს, რომ აუზის მშენებლობა შეჩერდა. მქონე ფიქრების უქონლობის გამო. ამას წინათ ეს საკითხი განიხილა საქართველოს სსრ სპარტკომის სპორტგანყოფილება და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მთავარ მომხარებების განყოფილებას დაავალა მშენებლობა ხასწრაფოდ უსრულებლად შექანიური ფიქრებითა და სხვა ტექნიკური მოწყობილობით.
მოწყობილობის მიღებისთანავე მშენებლობა გაგრძელდება.

